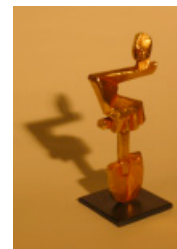

BIDRAG: "HEDERSFLYKTINGARNA"

"De journalister - verksamma i svenska medier - som genom engagerad och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till. Undersökningen skall vara ett originalarbete, självständigt genomfört"

Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ **tillhanda** 9 september, kl.17.00

Bidrag publicerade 1 juli-31 dec skall vara FGJ **tillhanda** 10 januari, kl. 17.00

För varje inlämnat bidrag tas det ut en avgift på 250 kronor. Detta betalas in senast samma dag som bidragen ska vara inlämnade till pg: 618 45 04 - 6 Döp betalningen med rubriken på det inlämnade bidraget. Om betalning inte kommer in till FGJ diskvalificeras bidraget.

VILKEN KLASS AVSER BIDRAGET?
LOKALTV
DESSA PERSONER ANMÅLS: (DESSA BLIR DE NOMINERADE - DE SKALL HA GJORT EN BETYDANDE INSATS.) (Observera att för arbetsledare finns priset Gyllene dynamon)
Rune Bergström Hanna Nyberg
FÖRUTOM OVANSTÅENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER: (DESSA BLIR EJ NOMINERADE)
Hans Peterson Hammer, Kicki Hulthin, Marja Grill
PUBLICERAT/PUBLICERADE DATUM:
110418, 110419, 110420, 110421, 110512, 110520
VAR PUBLICERADES JOBBET?
SVT Västnytt, SVT Rapport, SVT Aktuellt, svt.se
BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT! (GÄRNA I FORM AV RUBRIK OCH INGRESS (MAX 7 RADER))
Ingen ifrågasätter hennes berättelse, av våldtäkter, tvångsprostitution och dödshot. Men något skydd kan inte svenska myndigheter ge Pejam och hennes svenskfödde son. Orsak: myndigheter i irakiska Kurdistan anses erbjuda ett fullgott skydd. Det ska till och med finnas obegränsat antal platser på kvinnojourerna. Västnytt granskade den svenska hanteringen av Pejam och mer än 100 andra hedersflyktingar. För första gången blev det möjligt att förstå omfattningen av den asylström som söker skydd för att de anses ha kränkt familjens heder. Granskningen ledde till att tjänstemän på migrationsverket till slut tvingades erkänna att den helt avgörande uppgiften om de obegränsade antal kvinnojoursplatser i Irak inte är korrekt
PÅ VILKET SÄTT ANSER DU/NI ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN? (MAX 7 RADER)
Hedersflyktingar är en företeelse i Sverige som inte ägnats så mycket uppmärksamhet tidigare. I Västnytt skildrade vi fenomenet och vi kunde för första gången ge en bild av dess omfattning, dess ursprung och hur vanligt det är att man får stanna i Sverige för att man är hotad av hedersskäl. Vi avslöjade även att en av rapporterna som ligger till grund för dessa livsavgörande beslut innehåller tvivelaktiga uppgifter. När det gäller hederstänkande talar man ofta om det som ett problem, men i vårt reportage hör vi för alla första gången en man som står för det här tänkandet direkt. Ett unikt dokument anser vi.
HUR FICK DU/NI URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?
Tips från tittare, sedan växte det till en kartläggning av människor som flytt hit av hedersskäl.
VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADE DU/NI?
Det första problemet var att hitta domarna eftersom migrationsdomstolarna inte rapporterar dem efter skäl. Vi bollade frågan med Migrationsdomstolen i Västra Sverige och de plockade snabbt fram ett 30-tal domar från det senaste året. Det fick oss att anta att hedersflyktingar var ett större fenomen än vi tidigare trott. För att försöka uppskatta siffran för landet, ställde vi samma fråga till de två andra migrationsdomstolarna i Sverige. Till slut hade vi 98 domar, som rörde totalt 158 personer. Vi begränsade oss till ett år bakåt i tiden. Vi kategoriserade dem efter land, kön, ålder, bifall eller avslag och vem som var den som hotade. Vi tittade också på vad som legat till grund för besluten, och vilka olika

rapporter som åberopats. Vi närgranskade två svenska rapporter som legat till grund för flera fall: *Hedersrelaterat våld i de kurdstyrda provinserna i Norra Irak, Libanon och Syrien Migrationsverket 20202 och Hedersrelaterat våld i de kurdstyrda provinserna i Norra Irak, Libanon och Syrien, Röda korset och Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar 20201*. Vi upptäckte att rapporterna skilde sig åt trots att de baserades på samma resa och samma underlag. Vi gjorde intervjuer med författarna till rapporterna och med folk i Kurdistan för att ta reda på vilken bild som stämde.

Vi talade med advokater som drivit målen, med människorättsorganisationer, med domare på migrationsdomstolarna och med kvinnoorganisationer i Kurdistan.

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDE DU/NI?

Muntliga både i Sverige och i Kurdistan.

Rapporter om hedersvåld och läget i Irak från svenska och utländska myndigheter och människorättsorganisationer.

98 domar från Migrationsdomstolarna.

STÖTTE DU/NI PÅ NÅGRA PROBLEM? VILKA?

Vi hade mycket mer information än vad vi kunde berätta i TV. Den allra största delen av vår kartläggning av migrationsdomarna, såsom varifrån hedersflyktingarna kommer och hur många de är valde vi att lägga på webben. Vi var angelägna om att berätta Pejams historia så effektivt som möjligt.

Vi diskuterade anonymiteten, särskilt handlade det om Pejams pappa som gjorde sig skyldig till ett brott i vårt reportage. Både namn och röst anonymiserades därför. På ett sätt kändes det som att skydda fel person, men samtidigt skyddade vi ju Pejam genom att göra det. Även hennes röst anonymiserades.

Vi hade från början en stark historia och ett starkt telefonsamtal, och vi ville sätta det i ett sammanhang. Migrationsverket kategoriserar inte asylsökande efter skäl och deras beslut är heller inte offentliga. Vi tvingades därför nöja oss med de ärenden som överklagats till Migrationsdomstolarna. Det är dock fortfarande oklart om Migrationsverket ändå för egen statistik över asylskäl eftersom verkets tjänstemän åberopat just såna siffror i debatter.

Under arbetets gång tvingades vi ta hänsyn till att Pejam levde under hot både från utlandet och från Sverige. Dessutom riktade pappan under inspelning ett direkt dödshot mot henne. Det här gjorde att vi även fick ta ansvar för att hon och pojken hamnade i en trygg miljö. Där hjälpte det dock att hon under hela perioden för reportaget hade frivilligorganisationer runt sig.

Pejams historia visade på många samhällsproblem som vi ville granska. Vi var tvungna att välja inriktning och lade då tyngdpunkten på svenska myndigheters agerande. Spåret med trafficking och kurdiska föreningars bristande arbete mot heder kunde vi inte gå så djupt in i.

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Första mötet med tipsarna skedde 22 december. Vi jobbade parallellt med det här och det ordinarie arbetet fram till de sista fem veckorna, då vi jobbade heltid med detta.

VILKA REAKTIONER HAR NI FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Migrationsverket upprätthöll sig väldigt mycket kring formalia. Vi tilläts inte intervju rapportförfattaren med kamera, utan fick nöja oss med telefon. Vi fick en del ryggdunkar från kollegor, främst för gestaltningen. Flera medier återgav våra nyheter, och vissa SVT-program gjorde egna uppföljningar. Reportagen satte igång mycket känslor och en livaktig debatt där bland annat krav på speciella straff för hedersmördare fördes fram av jurister.

Den viktigaste reaktionen kom dock från de kurdiska föreningarna i Göteborg. Vi besökte två; den ena beslutade sig direkt för att ta upp frågan om separata mansgrupper om hedersvåld. Den andra bjöd in en feministisk forskare till en föreläsning. De ringde också och tipsade oss om detta, se inlag från 110520.

HAR PROJEKTET ANMÄLTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej

ANGE WEBBLÄNK TILL ARTIKLARNAS/INSLAGEN/BOKPRESENTATION

http://svt.se/2.34007/1.2396611/pejam_flyr_undan_familjens_hot

Om anmälan består av fler än tre delar skall innehållsförteckning över artiklarna/inslagen bifogas anmälan.

OM FLER ÄN TRE DELAR: ANGE VILKA TRE ARTIKLAR/INSLAG SOM BÄST BESKRIVER/GER EN BILD AV GRÄVET, SÅ SOM DE STÅR I INNEHÅLLSFÖRTECKNINGEN. INGEN MOTIVERING BEHÖVS.

110418, 110419, 110421

BIDRAGET HAR ANMÄLTS AV:	TELEFON/E-POST TILL ANMÄLAREN:
Hans Peterson Hammer, huvudredaktör Västnytt	0733420806, hans.peterson.hammer@svt.se
TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:	
Rune Bergström: rune.bergstrom@svt.se, 0705264613	
Hanna Nyberg: hanna.nyberg@svt.se, 0768949913	

Regler:

- Detta formulär **SKALL** användas för anmälan av bidrag till Guldspaden. Ifyllt skall detta formulär **max vara fyra sidor**. Länkar till inslag/bilder får räknas bort. Inget av det förfyllda får tas bort, teckenstorleken skall minst vara 10 pt.
- **10 exemplar** av arbetet skall skickas in tillsammans med 10 utskrifter av detta formulär + ev innehållsförteckning. Om grävet består av flera artiklar/inslag skall samtliga artiklar/inslag skickas in i 10 exemplar. Detta skickas till:

Grävande Journalister c/o JMK
Box 27861
115 93 Stockholm

Leveransadress för bud:
Karlavägen 104, 4 tr

- Detta **formulär skickas in ifyllt via e-post** till kansli@fgj.se senast sista dagen för inlämning. "Guldspadebidrag" skrivs i ämnesraden. Formuläret skickas som bilaga märkt enligt modellen [KLASS]_[Identifikationsord] (t.ex. "RIKSTV_Quick" om SVT-reportagen om Tomas Quick hade nominerats)
- Observera att det finns **två inlämningstillfällen per år**.
Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ tillhanda senast 10 september.
Bidrag publicerade 1 juli -31 dec skall vara FGJ tillhanda senast 10 januari.
Om ovanstående datum infaller på helg är sista anmälningsdag nästföljande vardag.
- Anmälan skall vara **komplett** på sista inlämningsdagen, dvs 10 exemplar av arbetet + 10 ifyllda formulär skickat/budat till kansliet och ett mejl till kansli@fgj.se. Icke kompletta anmälningar, eller anmälan som på annat sätt inte uppfyller reglerna diskvalificeras utan att anmälaren meddelas.
- Har du frågor om processen? Mejla eller ring till kansliet:
E-post: kansli@fgj.se
Telefon: 08-665 40 10
- Juryn granskar alla insända artiklar/reportage och gör sedan ett urval. Dessa slutnomineringar offentliggörs på Grävande Journalisters hemsida i februari/mars varje år. Juryn beslutar själva hur många bidrag i varje klass som skall slutnomineras.